

יום ג', כה' בשבט תש"ס (1 בפברואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

היום, כה' בשבט: בשנת תרמ"ג (1883-5643), נפטר **רבי ישראל ליפקין מסלנט**, מייסדה ומנהיגה הרוחני של תנועת המוסר. היה מהפכן בדעותיו. דרשותיו המוסריות משכו אליהן קהל רב. הנ"ל דוגמא מדברים שלימד:

אלה י"ג הנהגות של רבי ישראל מסלנט זצ"ל:

- אמת** – אין להוציא מן הפה דבר שאין הלב מעיד על אמיתותו.
- זריזות** – אין לבטל רגע לבטלה. יש לעשות את הדרוש לעשות.
- חריצות** – את מה שהוחלט לעשות, יש לעשות בשקידה וברגש.
- כבוד** – להיזהר בכבוד כל אדם גם אם אינו תמים-דעה עמו.
- מנוחה** – מנוחת הנפש. אין להיות מבוהל. יש לעשות כל דבר במנוחה.
- נחת** – דברי חכמים בנחת נשמעים, לכן יש להשתדל לדבר כך.
- נקיון** – נקיון וטהרה בגופו ובבגדיו.
- סבלנות** – לסבול במנוחה כל מקרה וכל פגע חיים.
- סדר** – לעשות את כל המעשים והענינים בסדר ובמשטר.
- ענבה** – להכיר חסרונות עצמו ולהסיח דעת ממומי חברו.
- צדק** – כפשוטו וכדרשתו: וותר משלך.
- קמוץ** – אין להוציא פרוטה שלא לצורך.
- שתיקה** – יחשוב את התועלת שבדבריו בטרם שידבר.

[לוח דבר בעתו]

בשנת תש"ב (1942-5702), נתפס ונרצח היום מנהיג לח"י – אברהם (יאיר) שטרן – בידי קציני הבולשת הבריטית בתל-אביב.

שבע שנים לאחר מכן, בשנת תש"ט (1949-5709), נחתם היום הסכם שביתת-נשק עם מצרים באי רודוס. הסכם זה היה הראשון בין ישראל לבין מדינה ערבית, ושם קץ למלחמת העצמאות.

בשנת תשט"ו (1955-5715), התפטר היום פנחס לבון מתפקידו כשר הבטחון בעקבות פרשת "העסק הביש" במצרים.

הרקע לפרשה: ב-1954, התקדמו השיחות בין מצרים לבריטניה על פינוי הצבא הבריטי מאזור תעלת הסואץ. בחוגים בטחוניים בישראל שררה דאגה מנטישה בריטית אפשרית, ובמערכת המודיעין הצה"לית הועלה רעיון דמיוני לעכב את המהלך הבריטי באמצעות חבלות במבנים ומתקנים מערביים, שיוכיחו לבריטניה שאין לסמוך על המצרים. הפעולה הוטלה על חוליה של המודיעין הישראלי במצרים, שהיתה מורכבת מיהודים מקומיים שבעבר התאמנו בישראל. ביולי 1954, חובלו בית-דואר בקהיר, הספריות האמריקניות בקהיר ובאלכסנדריה, ובתי-קולנוע בערים אלה. אנשי החוליה נלכדו ע"י המצרים, הועמדו לדין בדצמבר של אותה שנה, והוטלו עליהם עונשים כבדים – לרבות עונש מוות על שניים מהם, שמואל עזאר ודר' משה מרזוק - בינואר 55'. עוד שניים נידונו למאסר עולם ויתר השישה לתקופות מאסר ממושכות.

פרשת "העסק הביש" הסתבכה והלכה, והיא העסיקה את ישראל עוד שנים רבות. הסכסוכים בצמרת הבטחונית, השאלה "מי נתן את ההוראה", זיופי מסמכים, וכאמור התפטרותו של פנחס לבון מתפקידו, והעלאת העניין מחדש ב-1960 - הם רק חלק ממה שכונה מאוחר יותר "פרשת לבון", או פשוט "הפרשה".

יום נעים!